

-*-

SENTÈNCIA 01-01 DE 17 DE GENER DE 2001

Ponent : M.I. Sr. Yves PICOD

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: Que el Tribunal de Corts dictà sentència en data 31 de maig de 2000, en la Causa núm. 182-5/97, amb la següent part dispositiva: "FALLEM: que hem de condemnar i condemnem a l'acusada Felicitat M.M. com a responsable penalment en el concepte d'autora d'un delictes major de lesions per imprudència, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de MULTA DE CINQUANTA MIL (50.000) PESSETES I DOS MESOS DE RETIRADA DEL PERMÍS DE CONDUIR, així com també al pagament de les despeses processals causades.

Com a responsables civils solidaris condemnem a l'acusada i a la Cia. Andorrana d'Assegurances a abonar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social la quantitat de 69.832 pessetes, i a Jaume B.T. la quantitat total de 4.914.728 pessetes, més la suma que es fixi en execució de sentència, en concepte de despeses mèdico-farmacèutiques, sempre que resultin degudament acreditades en el termini màxim de sis mesos des de la fermesa de la sentència."

II.- RESULTANT: Que la defensa del perjudicat Jaume B.T. formulà recurs d'apel·lació contra la citada sentència, demanant la revocació de la mateixa en el sentit que es declari responsable al 100% a Felicitat M.M., donant lloc també al 100% de les quantitats reclamades en concepte d'indemnització. Estima que són fets provats que Felicitat M.M. va efectuar una maniobra de canvi de sentit per prendre direcció a la frontera amb Espanya fent-ho no obstant a proximitat de la motocicleta conduïda per Jaume B.T. a la que interceptà el pas. Però la sentència considera abusivament que Jaume B.T. circulava a una velocitat superior a la permesa a partir de constatacions aproximatives.

III.- RESULTANT: Que per la seva part la defensa de Felicitat M.M. i de la Cia. Andorrana d'Assegurances

formulà també recurs d'apel·lació, demanant que s'aboni a la CASS la suma de 55.865 pta. i a Jaume B.T. la suma de 3.610.000 pta. més la que es fixi en període d'execució de sentència per despeses mèdico-farmacéutiques. En efecte, no entén perquè el Tribunal de Corts ha condemnat la seva representada a pagar a la CASS la totalitat de la quantia per ella reclamada, sense aplicació del coeficient de repartició de culpes i de manera contradictòria amb la jurisprudència habitual així com el Reglament Tècnic de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Per altra part critica la sentència per haver considerat que el delicte major de lesions absorbeix la contravenció penal de danys. Tanmateix no existeix, segons la defensa, acusació pel delicte menor de danys, a l'haver retirat l'acusació el MINISTERI FISCAL el dia de la Vista Oral.

Finalment, s'oposa al recurs presentat estimant correcta la repartició de responsabilitat fixada pel Tribunal de Corts.

La defensa de Jaume B.T. s'oposa també al recurs presentat per la part contrària, subratllant que el Tribunal de Corts va aplicar correctament l'article 55 del Codi Penal per decidir l'absorció, salvat un error de transcripció (es tractava d'un delicte menor, no d'una contravenció). Afegeix que la retirada de l'acusació per part del MINISTERI FISCAL el dia del judici oral no condiona al Tribunal l'exercici de les seves potestats punitives com ho ha precisat la Sentència de Tribunal Superior de Justícia de data 23 de desembre de 1999.

IV.- RESULTANT: Que el MINISTERI FISCAL s'adhereix parcialment al recurs formulat per la Cia. Andorrana d'Assegurances en el sentit que no es pot atribuir a Felicitat M.M. la responsabilitat civil derivada d'un delicte menor de danys pel quin no ve condemnada. Però s'adhereix al recurs formulat pel perjudicat en el sentit de considerar única responsable de l'accident a Felicitat M.M..

FONAMENTS DE DRET

I.- CONSIDERANT: Que per apreciar la concurrència de culpes en l'accident el Tribunal de Corts va considerar que, per una part, Felicitat M.M. havia efectuat una maniobra imprudent i que, per altra part, Jaume B.T. havia circulat amb excés de velocitat, atribuint civilment a

Felicitat M.M. un 80% de responsabilitat i un 20% a Jaume B.T.

Efectivament, Felicitat M.M. ha efectuat una maniobra de canvi de sentit per dirigir-se a la frontera amb Espanya, interceptant el pas a la motocicleta conduïda per Jaume B.T. que circulava per la Carretera General número 1 en direcció a Sant Julià de Lòria. La causa directa i determinant de l'accident és manifestament el canvi de direcció sense precaució suficient de Felicitat M.M. i l'excés de velocitat -a suposar que pogués tenir una incidència sobre l'accident- no queda clarament demostrat i està fonamentat en constatacions d'interpretació discutibles, com una traça de frenada de 15 metres el fet que el conductor de la motocicleta circulava en quarta marxa. En l'absència de circumstàncies més concretes, la culpa parcial per part del perjudicat és possible però no queda demostrada. Per això, no està justificat el repartiment de responsabilitats; en conseqüència el perjudicat ha de ser indemnitzat integralment del seu perjudici corporal i per tant la CASS ha d'obtenir una indemnització total, per aquest motiu, sense que s'hagi d'examinar la qüestió de la violació del reglament tècnic de la CASS per part del Tribunal de Corts.

II.- CONSIDERANT: Que la sentència recorreguda conté varies imprecisions subratllades per les parts i el MINISTERI FISCAL, però que no afecten la seva eficàcia jurídica. En primer lloc, l'aplicació de l'art. 55 del Codi Penal segons el qual "quan un fet pugui constituir diverses infraccions penals s'aplicarà solament la pena corresponent al delictes més greu" no dispensava el tribunal de reproduir en la part dispositiva una condemna visant clarament totes les qualificacions i en particular el delictes menor de danys pel qual condemna Felicitat M.M., malgrat la retirada de l'acusació durant el judici oral. En segon lloc, quan afirma la Sentència en el primer considerant que el delictes major de lesions absorbeix la contravenció penal de danys per imprudència per la qual condemna Felicitat M.M., el jutjador comet un error material tractant-se d'un delictes menor d'imprudència amb resultat de danys, qualificació retinguda pel MINISTERI FISCAL en el seu escrit de qualificacions.

No obstant, aquesta imprecisió i aquest error material de transcripció no impedié al Tribunal de Corts condemnar a Felicitat M.M., malgrat la anomenada "retirada de l'acusació" per part del MINISTERI FISCAL, la qual una vegada obert el judici oral amb aquesta qualificació no

vincula la decisió del Tribunal. Com ho ha precisat la sentència dictada en data 23 de desembre de 1999, no existeix cap exigència legal que el MINISTERI FISCAL hagi mantingut l'acusació fins a l'últim instant del judici oral. Decidir altrament permetria al MINISTERI FISCAL desequilibrar en tot moment el procés penal introduint mitjançant una pràctica contra legem (l'anomenada retirada d'acusació) un principi d'oportunitat sense control i provocant una situació d'indefensió total per la part civil la situació del processat essent incompatible en el mateix procediment amb la constitució en acusació particular. La retirada de l'acusació durant el judici oral no és vinculant pel Tribunal el qual conserva la seva facultat d'apreciació. Seria inacceptable que tots els interessos públics implicats en un procés penal i l'exercici de les potestats jurisdiccionals del Tribunal queden sotmesos a la voluntat discrecionària de l'acusador públic; seria confondre la titularitat de l'acció penal amb una pretesa propietat de l'acció suposant un poder de disposició sobre la mateixa, incompatible amb el principi acusatori i el dret comparat com el de França o de Itàlia.

III.- CONSIDERANT: Que per les raons que s'han exposat, s'ha de desestimar el recurs interposat per Felicitat M.M., i s'ha d'estimar el recurs interposat per Jaume B.T. i parcialment el del MINISTERI FISCAL, declarant d'ofici les costes processals causades pel recurs.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1.- Desestimar el recurs d'apel·lació interposat per Felicitat M.M., i estimar el recurs d'apel·lació interposat per Jaume B.T. i parcialment el recurs interposat pel MINISTERI FISCAL.

2.- Modificar la Sentència dictada pel Tribunal de Corts en data 31 de maig de 2000 en la Causa núm. 182-5/97 únicament en quant a la repartició de culpes; Felicitat M.M. i la Cia. Andorrana d'Assegurances hauran de suportar

la totalitat del perjudici tan material com corporal sofert per Jaume B.T.

3.- Rectificar la Sentència en el sentit que es condemna a Felicitat M.M. a un delicte major de lesions per imprudència i un delicte menor de danys, sense cap incidència sobre les penes pronunciades.

4.- Declarar d'ofici les despeses processals causades.

5.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.